

Metodika vzdelávacieho programu DVK – Dokonalý v Kristu

Neverejná

Metodika vzdelávacieho programu

DVK – Dokonalý v Kristu

Názov vzdelávacieho programu

DVK – Dokonalý v Kristu

Krátka charakteristika vzdelávacieho programu

- Vzdelávací program DVK je zameraný na rozvoj rôznych aspektov osobnosti mladých mládežníckych dobrovoľníkov a potenciálnych lídrov. Prispieva k pomoci a komplexnému formovaniu ich osobnosti a sebazpoznania. Zároveň chce rozvíjať ich komunikačné kompetencie, verbálne aj neverbálne prezentovanie sa.
- Učiť ich jednoduchým zásadám platným pri práci so skupinou a v skupine. Program chce viesť svojich študentov k tímovej práci a k uvedomeniu si potrebnosti vzájomnej interakcie. Okrem toho ich chce motivovať k aktívnemu hľadaniu riešení problémov a konfliktov. Učiť ich rozvíjať svoje talenty, vedomosti a osobnosť aj prostredníctvom systematickej práce. DVK si tiež kladie za svoj cieľ motivovať každého študenta k ďalšiemu rozvíjaniu svojho potenciálu a k dobrovoľníckej práci vo svojej komunite. To chce dosiahnuť aj prostredníctvom pracovno-motivačnej cesty, ktorá je zaradená do osnov vzdelávacieho programu.
- DVK ako mentorský vzdelávací program, poskytuje každému frekventantovi svojho vlastného mentora, ktorý je zárukou osobitného prístupu ku každému študentovi. Prostredníctvom mentora dokáže program skutočne komplexne rozvíjať osobnosť svojich absolventov.

Profil absolventa

- Absolvent vzdelávacieho programu DVK získa potrebné vedomosti, zručnosti a kompetencie na výkon dobrovoľníckej práce so skupinou.
- Vie charakterizovať a rozoznávať jednotlivé typy osobnosti. Pozná svoj vlastný charakter, svoje silné a slabé stránky, na ktorých musí naďalej pracovať. Uvedomuje si svoje miesto v komunite a jej význam pre vlastný život. Pozná rôzne typy sociálnych skupín a uvedomuje si ich vzájomné interakcie. Vie predstaviť SEM ako mládežnícku organizáciu a zároveň vníma svoje miesto v SEMe.
- Absolvent DVK zároveň ovláda základné zásady systematickej práce a vie ich používať v praxi. Uvedomuje si existenciu všeobecne platných morálnych hodnôt a akceptuje ich vo svojom živote. Osvojil si základné pravidlá verbálnej, ale aj neverbálnej komunikácie a zároveň si uvedomuje význam správnej komunikácie pri práci so skupinou. Je schopný samostatnej prezentácie pred skupinou a aktívneho zapájania sa pri práci s mládežou. Dokáže identifikovať konflikt v skupine a navrhnúť rôzne možnosti jeho riešenia. Uvedomuje si potrebu názorovej diferenciacii a jej význam pre spoločnosť, v ktorej žijeme. Ďalej ovláda základné princípy kooperácie v skupine, čo dokáže využívať v každodennom živote.

Východisková situácia

- Pri práci v našich miestnych združeniach sa stretávame s veľkým potenciálom mladých ľudí, ktorí ho však často nemajú kde ďalej pozitívne rozvíjať. Narážajú na problém nedostatočnej ponuky kvalitného neformálneho vzdelávania, a to najmä v odľahlejších regiónoch našej krajiny. Mládežnícke skupiny, do ktorých patria, nedisponujú dostatočným množstvom skúsených a zručných lídrov, ktorí by sa mohli individuálne venovať ďalšiemu rastu mládežníckych dobrovoľníkov a potencionálnych lídrov v primeranej miere.
- Avšak dospievajúci ľudia túžia po možnosti využitia vlastného potenciálu, po pocite uznania, úspechu vlastného snaženia, zodpovednosti či zaradenia do skupiny. Práve tieto pocity často smerujú mladých do nevhodných skupín či organizácií s nevhodnou či až extrémistickou filozofiou. Preto sme sa rozhodli vytvoriť tento program, ktorý nielen poskytuje priestor na rozvoj ľudského potenciálu, nadobúdanie nových skúseností, ale zároveň aj formuje charakter mladých ľudí. Vychováva k rešpektu, poukazuje na všeobecne platné hodnoty, na rozdielnosť charakterových čŕt a potrebu ich vzájomného dopĺňania, reaguje na konfliktné situácie, učí mladých vyjadrovať svoje pocity a komunikovať v skupine.

Cieľová skupina programu

- Program DVK je zameraný na mládežníckych dobrovoľníkov a potencionálnych lídrov. Jeho primárne zameranie je na ľudí, ktorí dovŕšili vek aspoň 15 rokov a prejavili záujem o aktívnu službu v svojej členskej základni na báze dobrovoľníctva. Väčšina týchto mladých ľudí prešla základnými programami našej organizácie (konfivíkendovky, babince, chlapince ...) avšak absolvovanie týchto programov nie je podmienkou. Najdôležitejšou podmienkou, ktorú v našom programe máme je osobný záujem každého účastníka.
- Študenti DVK zväčša vnímajú určitý deficit v niektorej oblasti, či už osobnej, vedomostnej, praktickej, v oblasti kooperácie v skupine a v ďalších. Túžia po rozvoji svojich schopností, talentov a po osobnom prístupe. Zvyčajne pochádzajú z rôznych regiónov Slovenska a taktiež z rôznorodého zázemia. Záujemcovia pochádzajúci z regiónov a miest s viac rozšírenou a adaptovanou prácou s mládežou, disponujú rozsiahlejšími teoretickými a praktickými skúsenosťami, ako mladí pochádzajúci z geograficky znevýhodnených oblastí. Taktiež máme aj záujemcov, ktorí majú len minimálne vedomosti a skúsenosti s prácou v mládežníckej komunite.
- Tieto špecifické rozdiely však nepovažujeme za deficit, práve naopak. Pracujeme s nimi a prostredníctvom vzájomnej interakcie ich vyučujeme práci v rôznorodnej skupine. Individuálny prístup našich lektorov a najmä práca mentorov zabezpečuje naplnenie potrieb každého študenta počas trvania DVK.

Požadované vstupné vzdelanie účastníkov

Pre tento kurz je nutné ukončené základné vzdelanie.

Vzdelávacie ciele programu

DVK si za svoj cieľ kladie rozvíjanie potenciálu mladých ľudí, sprostredkovanie primeraných a potrebných informácií mladým dobrovoľníkom, aktívny rozvoj ich hodnotového rebríčka a najmä aplikovanie nadobudnutých vedomostí do praxe. Tento vzdelávací program sa zameriava tak na rozvoj kognitívnych, ako aj postojových a psychomotorických cieľov. Absolvent DVK po úspešnom ukončení kurzu disponuje nasledovnými kompetenciami:

- absolvent rozoznáva rôzne typy osobností a dokáže charakterizovať vlastné ja s jeho silnými a slabými stránkami,
- absolvent zhodnotí význam diferenciacie typov osobností pre spoločnosť,
- absolvent dokáže charakterizovať SEM ako organizáciu pracujúcu s mládežou, uvedomuje si jej hodnoty a určí svoje miesto v organizácii,
- absolvent opíše typy sociálnych skupín, zhodnotí ich význam, charakterizuje svoje miesto v nich, vysvetlí zodpovednosť jednotlivca voči svojej komunite,
- absolvent charakterizuje všeobecne platné hodnoty, vysvetlí potrebu ich rešpektu bez rozdielov,
- absolvent zadefinuje základné metódy systematickej práce a opíše ich význam v každodennom živote,
- absolvent vysvetlí fungovanie interakcií, opíše dôvody vzniku konfliktov, navrhne jeho riešenia,
- absolvent zadefinuje základné zásady vhodnej verbálnej a neverbálnej komunikácie, ktoré aplikuje do vlastnej komunikácie,
- absolvent uvedie zásady vhodného vystupovania na verejnosti, ktoré sám dokáže uviesť do praxe,
- absolvent rozlišuje rôzne druhy skupín a roly jej aktérov, opíše osobnosť vedúceho a vysvetlí zásady vedenia ľudí,
- absolvent vysvetlí základný pojmový aparát súvisiaci s danými témami,
- absolvent kriticky zhodnotí fungovanie sociálnych skupín, ich ciele a hodnoty,
- absolvent dokáže aplikovať nadobudnuté vedomosti do praxe, najmä prostredníctvom práce s mládežou.
- absolvent prezentuje svoje názory/tézy pred väčšou skupinou s prihliadnutím na základné zásady verejného vystupovania a správnej komunikácie.

Spolu s ďalšími parciálnymi cieľmi, ktoré si DVK kladie, absolventom odovzdáva dostatočné množstvo vedomostí a skúseností, aby sa mohli ďalej angažovať v mládežníckej práci. Zároveň už disponujú vedomosťami o rozdielnych hodnotách, ktoré sociálne skupiny prijímajú a dokážu ich kriticky zhodnotiť. Na základe týchto vedomostí sa absolventi jednoduchšie orientujú v hodnotovom rebríčku skupín a dokážu sa vyvarovať nevhodných a extrémisticky orientovaných skupín. Postupné aplikovanie nadobudnutých vedomostí do praktickej dobrovoľníckej práce v rámci domáceho mládežníckeho kolektívu naplňuje potrebu vlastného zapojenia a využitia potenciálu.

Vzdelávací plán a osnovy

Názov vzdelávacej témy	Počet hodín	Forma	Overenie v praxi
Ja	13	prezenčne 6 + distačne formou mentoringu 4 + overenie 3	Účastník si pripraví aktivitu s tematikou poznávania vlastného ja na pravidelné stretnutie mládežníckej komunity v domácom regióne.
Ja v komunite	16	prezenčne 6+ distačne formou mentoringu 4 + prax 6	Aktivizácia počas pravidelných mládežníckych stretnutí v domácom regióne.
Zásady systematickej práce	17	prezenčne 7 + distačne 5 + prax 5	Začiatok práce na projekte (vypracovanie systému práce), vypracovanie programu pre pravidelné stretávanie mládežníckej komunity v domácom regióne.
Zásady interakcie	14	prezenčne 6+ distačne formou mentoringu 4+ prax 4	Príprava aktivít v rámci pravidelnej mládežníckej práce v domácom regióne.
Zásady komunikácie	14	prezenčne 7+ distačne formou mentoringu 4+ prax 3 hodiny	Moderovanie pravidelného mládežníckeho stretnutia v svojom regióne.
Kooperácia v skupine	15	prezenčne 7+ distačne formou mentoringu 4 + 4	Príprava teambuildingových aktivít pre pravidelné mládežnícke aktivity v domácom regióne.
Spolu	89		

Vzdelávacie osnovy

Ja

Téma Ja

Podtéma: Poznaj vlastné ja

Ciele učenia a procesov v rámci prvej témy sú zamerané na rozšírenie vedomostí o vlastnom JA. Poznanie vlastných špecifických vlastností a charakterových čŕt umožňuje jednoduchšie pochopenie vlastnej osobitosti. Účastník vie charakterizovať a rozoznávať základné typy osobnosti. Dokáže opísať vlastnú osobnosť na základe Hippokratovej typológie a Jungovej typológie. Rozoznáva silné a slabé stránky jednotlivých typov osobnosti.

Podtéma: Prijmi vlastné ja

Cieľom tejto témy je prijatie vlastnej osobnosti s jej osobitosťami. Prijatie nielen fyzického výtvaru, ale najmä nášho vnútorného ja. Charakterizovaním vlastných silných a slabých stránok si účastník uvedomuje obe stránky svojej osobnosti. Vie označiť oblasť, na ktorej môže ďalej pracovať. Účastník je schopný charakterizovať vlastnú osobnosť a analyzovať jej jednotlivé stránky.

Podtéma: Ja z pohľadu SEM

Cieľom tejto podtémy je samotné vysvetlenie názvu programu Dokonalý v Kristu, v podobe kresťanského pohľadu na človeka v rôznych kultúrnych aspektoch. Zároveň je tu predstavená domovská organizácia s jej rôznorodými zložkami a možnosť ďalšieho zapojenia účastníkov na živote v organizácii. Účastník dokáže charakterizovať SEM ako organizáciu, v ktorej sám žije, vysvetliť jej zameranie, systém práce s mládežou. Vie opísať možnosti svojho ďalšieho zapojenia v SEMe a zároveň rozumie významu názvu DVK a kresťanskému pohľadu na jednotlivca, ako jedinečnú vzácnu osobnosť.

Ja

Podtéma: Poznaj vlastné Ja

Na začiatku tejto témy bude využitý motivačný rozhovor, ako spôsob navodenia záujmu účastníkov o danú problematiku. Ďalej prostredníctvom metódy nižšieho inovačného stupňa - prednášky budú predstavené Hippokratova typológia osobnosti a typológia podľa Carla Gustava Junga. Každý účastník si následne samostatne vypracuje test osobnosti. V menších skupinkách si prostredníctvom diskusie predstavia a zhodnotia svoje výsledky. Skupinovou diskusiou sa budeme snažiť vyriešiť otázku vplyvu prostredia, v ktorom žijeme, na našu osobnosť. Pomocou psychologickéj teórie vnímania geometrických tvarov si každý z účastníkov vyberie jeden útvar, ktorý ho vystihuje. Prostredníctvom štúdia si účastníci priblížia, čo tento útvar o nich prezrádza.

Podtéma: Prijmi vlastné ja

Na začiatok bude využitá motivačná diskusia na tému vlastného sebaapriatia. Ďalej spoločným brainstormingom budú uvažovať o prekážkach sebaapriatia. Prostredníctvom teoretickej

prednášky na tému sebahodnota, sebaapratie a jeho prekážky, osobná zrelosť spoznajú účastníci teoretické pozadie tejto problematiky. Následne spoločne zhodnotia výsledky brainstormingu s výsledkami nových teoretických vedomostí. Praktickou súčasťou vyučovania bude práca s teóriou Johariho okna a následná samostatná práca pri vyplňaní jednotlivých okien.

Podtéma: Ja z pohľadu SEM

Na začiatok bude využité motivačné video Who Am I, nasledovať bude prednáška v rámci ktorej bude vysvetlený názov DVK a kresťanský pohľad na človeka. Diskusiou na tému "Človek Božie stvorenie" budeme hovoriť ako sa to má prejavovať v našom nazeraní na ľudskú osobnosť, spolupatričnosť, pomoc, ochranu ľudských práv a iné. Prostredníctvom vyhľadávania informácií na webe o SEM v skupinkách sa každá z nich pokúsi čo najbližšie predstaviť SEM ako mládežnícku organizáciu, následne budú tieto zistenia konfrontované s krátkou prednáškou.

Ja v komunite

Ja v komunite

Podtéma: Ja vo svete

Cieľom prvej podtémy je pochopenie toho, že každý z nás je súčasťou tohto sveta a má svoje aktívne miesto v ňom. Zároveň účastníci potrebujú prijať, že napriek rozdielnostiam, ktoré sú medzi jednotlivými skupinami (národmi, etnickými skupinami...) dané, majú všetci rovnaké práva a to bez ohľadu na farbu pleti, národnosť, sociálnu vrstvu či náboženstvo. Ďalším z cieľov tejto témy je aj poukázanie na to, že aj naše činy a rozhodnutia vplyvajú na spoločnosť v širšom rozsahu. Účastník dokáže charakterizovať základný pojmový aparát súvisiaci s problematikou, vie vysvetliť univerzálnosť základných ľudských práv a vie vymedziť svoje miesto vo svete.

Podtéma: Ja v komunite

Ciele učenia sú zamerané na pochopenie vzájomnej interakcie mňa so skupinami, v ktorých sa pohybujem (škola, rodina, priatelia...) Mladý človek je vedený k tomu, aby si múdro volil formálne ale aj neformálne skupiny, do ktorých chce patriť a zároveň je vedený k prevzatiu parciálnej zodpovednosti za život jeho vlastnej komunity. Účastník vie zadefinovať rozdiel medzi formálnymi a neformálnymi skupinami, charakterizuje pozitívne aj negatívne vplyvy okolia na formovanie jeho osobnosti. Vyjasní si svoje miesto v komunite a určitú zodpovednosť, ktorú za jej chod nesie.

Podtéma: Ja v SEM

Cieľom tejto témy je bližšie priblíženie SEM účastníkom ako organizácie, kde môžu nájsť svoje dlhodobejšie zázemie. Dôslednejšie sú vysvetlené ciele a princípy fungovania našej organizácie. Účastník vie charakterizovať rôzne zložky SEM a zároveň dokáže vymedziť svoje miesto v širšom kontexte organizácie.

Ja v komunite

Podtéma: Ja vo svete

Na začiatku tejto témy bude využité motivačné video o našej planéte. Prostredníctvom práce v skupinkách si účastníci vypracujú pojmový aparát s ktorým budú pracovať v celej téme. Nasledovať bude aktivizačná prednáška o rôznych zložkách obyvateľstva sveta, základných ľudských právach, marginalizovaných skupinách, ale aj o našom aktívnom mieste vo svete. Ďalšou v poradí bude skupinová práca, kde si každá skupina naštuduje jednu z pridelených fiktívnych postáv, ktoré sa líšia na základe svojej rasy, pohlavia, sociálnej vrstvy, povolania a ďalšieho. Postupne nám predstavujú nielen túto postavu, ale aj jej život v komunite a myšlienkové tézy, ktoré zastáva. Po predstavení všetkých postáv bude nasledovať diskusia o ľudských právach, diskriminácii a našom mieste vo svete.

Podtéma: Ja v komunite

Na začiatku tejto témy bude využitý motivačný rozhovor o rôznych skupinách, do ktorých počas života patríme. Nasledovať bude aktivizačná prednáška o sociálnych skupinách a ich vplyve na náš život. V rámci prednášky bude predstavená teória Davida Kolba, ktorej jednotlivé fázy si aj vyskúšajú. Nasledovať bude krátka teambuildingová aktivita, ktorej snahou bude dostať čo najviac ľudí na čo najmenší priestor, čo nie je možné bez intenzívnej spolupráce. Na

základe tejto aktivity, bude vysvetlené aj miesto každého človeka vo svojej komunite a potreba prevzatia primeranej zodpovednosti za jej fungovanie. Na záver prebehne diskusia o rôznorodosti formálnych a neformálnych skupín, do ktorých patríme, príčinách existencie skupín s negatívnym vplyvom či dôvodoch nárastu skupín s extrémistickými názormi.

Podtéma: Ja v SEM

Na úvod bude využité promo video o SEMe, predstavujúce rôzne oblasti fungovania našej organizácie. Nasledovať bude prednáška o možnostiach, ktoré SEM ponúka pre mladých v jednotlivých oblastiach a pre rôzne vekové kategórie. Po prednáške budú účastníci debatovať o vlastnom vnímaní svojho miesta vo svojej domácej mládežníckej komunite, v SEM, o nových možnostiach nasmerovania mládežníckej práce tak, aby vyhovovala a skutočne odpovedala na potreby dnešného mladého človeka. V skupinách rozdelených podľa regiónov, z ktorých pochádzajú, následne vypracovávajú svoje návrhy na nové prvky a aktivity mládežníckej práce s prihliadnutím na región, z ktorého pochádzajú.

Zásady systematickej práce

Zásady systematickej práce

Podtéma: Hodnoty

Cieľom tejto podtémy je poznanie hodnôt, ich teórie no najmä vplyvu na konkrétnu osobnosť a spoločnosť. Hodnoty sú smerodajné pre ľudský život a práve preto je potrebné skúmať aj na vlastnom živote ich akceptáciu a zaradenie do súkromného rebríčka hodnôt. Mladí ľudia potrebujú rozumieť danej problematike pre lepšie pochopenie fungovania skupín, kultúr a iného. Účastník dokáže popísať teoretické pozadie hodnôt, ich rôznorodosť, vplyvy a procesy akceptácie. Zároveň dokáže zostaviť svoj vlastný rebríček hodnôt a uvedomuje si ich prejavovanie vo vlastnom živote a to, ako ovplyvňujú jeho reakcie v konkrétnych situáciách.

Podtéma: Zodpovednosť

Kognitívne ciele danej podtémy sú zamerané na poznanie problematiky dosahovania našich cieľov, dôležitosť plánovania, ale aj následnej spätnej väzby. Spätnú väzbu začínajú vnímať ako dôležitú súčasť práce a možnosť zlepšenia. Praktickým cieľom je aplikovanie teórie na život účastníkov v konkrétnych situáciách. Účastník dokáže vysvetliť dôležitosť stanovovania cieľov v živote, štúdiu, ale aj v neformálnej práci s mládežou a v ďalších oblastiach. Zadefinuje vlastnú mieru zodpovednosti a dokáže zostaviť konštruktívnu spätnú väzbu. Tieto vedomosti vie aplikovať vo vlastnom každodennom živote a prístupe k akejkoľvek oblasti.

Podtéma: Time management

Cieľom tejto podtémy je zvýšiť schopnosť účastníkov plánovať a organizovať vlastný čas a s ním súvisiace plnenie úloh a cieľov. Kognitívne ciele sú zamerané na poznávanie základného pojmového aparátu súvisiaceho s danou témou. Účastník vzdelávanie vie opísať základné zásady time - managementu a dokáže ich aplikovať vo vlastnom živote. Je schopný kriticky zhodnotiť jeho význam pre systematickú prácu, ale aj dosahovanie vlastných cieľov.

Podtéma: Systematická práca v SEM

Cieľom danej podtémy je poukázať na aplikovanie hodnôt, zodpovednosti ale aj time managementu do fungovania SEM. Cieľom je praktické poukávanie na to, že každý potrebuje skúmať hodnotový rebríček skupiny či organizácie do ktorej patrí, aby sa mohol rozhodnúť, či chce do nej patriť. Ďalším cieľom je aj poukávanie na praktický význam systematickej práce SEM v oblasti práce s mládežou. Účastník vie charakterizovať hodnoty SEM a porovnať ich s vlastným hodnotovým rebríčkom. Rozumie praktickej rovine systematickej práce s mládežou.

Zásady systematickej práce

Podtéma. Hodnoty

Motivačný rozhovor otvorí začiatok vyučovacieho procesu, nasledovať bude prednáška o teórii hodnôt a ich vplyvu na ľudský život a každodenné rozhodovanie. Pomocou Rokeachovej metódy účastníci preskúmajú vlastný hodnotový rebríček. Hodina bude ukončená prostredníctvom inscenačnej metódy, ktorou si zároveň budú môcť overiť hĺbku vlastných vedomostí o danej problematike. Účastníkom budú priradené roly, ktorých hodnoty musia rešpektovať v nastolenej situácii na dosiahnutie svojich cieľov.

Podtéma: Zodpovednosť

Motivačnú fázu hodiny, bude tvoriť krátke video s výpovednou hodnotou, s prepojením na následnú aktivačnú prednášku o zodpovednosti, zodpovednom prístupe k práci a teórii Šikovných cieľov (SMART goals). Nasledovať bude spoločná diskusia a brainstorming na tému cesty dosahovania našich cieľov (najmä v oblasti práce s mládežou). Účastníci si následne zdefinujú základné zásady ako plánovanie, prípravu, realizáciu, ale aj spätnú väzbu. Praktickou časťou hodiny bude teoreticky rozpracovať zadanú udalosť s jej základnými fázami prípravy a organizácie. Skupiny odprezentujú výsledky svojej práce a vzájomne si udeľujú spätnú väzbu a konštruktívne hovoria o možnostiach zlepšenia.

Podtéma. Time management

Motivačné video otvorí danú tému. Nasledovať bude prednáška o zásadách time managementu a ich význame pre náš každodenný život. Následne si každý z účastníkov zostaví harmonogram vlastného dňa, spoločne budeme diskutovať o trvaní jednotlivých fáz dňa, výsledky tejto diskusie skúsi každý účastník načrtnúť vo svojom harmonograme. Účastníci

budú rozdelení do niekoľkých skupiniek, v ktorých budú pracovať s textom týkajúcim sa time managementu, Pokúsia sa v rámci skupinky riešiť problém načrtnutý v texte. Výsledky vzájomne zhodnotia.

Podtéma: Systematická práca v SEM

Problematiku otvorí aktivizačný príhovor lektora. Lektor sa v rámci tejto témy vráti k stručnému opakovaniu teórie hodnôt a zároveň predstaví hodnoty, ktoré akceptuje SEM a ktoré sa prejavujú v jeho práci. Hodnoty ako demokracia, rovnosť príležitostí, tolerancia, pomoc bližnému, ochrana zdravia...Každý z účastníkov následne porovná svoj hodnotový rebríček s hodnotami SEM, a prostredníctvom diskusie sa snažia charakterizovať, kde a ako sa tieto hodnoty prejavujú v mládežnícke.

Zásady interakcie

Zásady interakcie

Podtéma: Interakcia

Cieľom tejto podtémy je charakterizovanie vzájomného pôsobenia osôb na život každého z nás. Kognitívnymi cieľmi v tejto problematike je osvojenie základného pojmového aparátu súvisiaceho s problematikou, zároveň tiež vnímanie determinantov, ktoré ovplyvňujú náš život a interakcie. Účastník vie vysvetliť a používať základný pojmový aparát, dokáže tiež charakterizovať základný princíp fungovania interakcií v našom živote. Dokáže porovnať interakcie jednosmerné a obojsmerné a opísať ich význam.

Podtéma: Konflikt

Kognitívnym cieľom tejto témy je porozumenie konfliktu ako stretu protichodných názorov, ktorý však nemusíme hodnotiť čisto len v negatívnom zmysle. Spolu s tým sa účastníci snažia poznávať zdroje konfliktu a analyzovať ich vo vlastnom živote. Praktickým cieľom v nastolenej téme je riešenie konfliktov a ich ďalšie aplikovanie. Účastník vie vysvetliť teóriu konfliktov, zdefinovať dôvody ich vzniku, možnosti riešenia, ale aj ich význam v spoločnosti. Účastník dokáže samostatne formulovať riešenia konfliktov s prihliadnutím na okolnosti.

Podtéma: Empatia

Cieľom tejto podtémy je vysvetlenie samotného pojmu empatie a pochopenie potreby vcítiť sa do života druhých, aby sme rozumeli ich reakciám a potrebám. Empatia a jej miera osvojenia nám zároveň napovedá do akej miery sme schopní porozumieť druhým, čo potrebujú pochopiť aj naši frekventanti pri riešení rôznych interakcií. Účastník dokáže porovnať pojmy empatia a sympatia a je si vedomý miery, do ktorej ňou disponuje. Je schopný opísať spojitost dosiahnutej miery empatie s jeho možnosťou porozumenia pocitom druhých.

Zásady interakcie

Podtéma. Interakcia

Otvorenie danej problematiky začneme psychologickou hrou, v ktorej každý účastník dostane priradenú osobu s jej základnými vlastnosťami, lektor zadaná cieľ, ktorý musia spoločne dosiahnuť. Po jeho dosiahnutí alebo vyprchaní stanoveného času spoločne diskutujú o aktivite. Nasleduje aktivizačná prednáška predstavujúca Coser, Rosenbergovu teóriu sociálnej interakcie, interakciu jednosmernú ale aj obojsmernú. Ďalej účastníci samostatne pracujú s textom, v ktorom rozhodujú, o aký typ interakcie sa jedná. Prostredníctvom metódy brainstormingu sa účastníci snažia odhaliť všetky determinanty, ktoré pôsobia na naše interakcie. Výsledky dopĺňajú o informácie z webu a následne konfrontujú s lektorom predloženou teóriou.

Podtéma: Konflikt

Motivačnú fázu pri tejto téme predstavuje krátke video. Následne odznie prednáška o teórii konfliktov, v rámci ktorej si zdefinujú zdroje konfliktu a štýly riešenia konfliktov. Následne v skupinách pracujú s prideleným textom. Súčasťou skupinovej práce je tiež vypracovanie samostatnej práce týkajúcej sa konfliktov v našom živote a v našich sociálnych skupinách. Výsledky prezentujú prostredníctvom hrania rolí, pripravením krátkeho komixu, power

pointovou prezentáciou alebo využitím inej IT techniky podľa vlastného výberu. Na záver spoločne zhodnotia dosiahnuté výsledky a prostredníctvom metódy spätnej väzby si udelia navzájom hodnotenie.

Podtéma: Empatia

Motivačnú fázu bude tvoriť krátke animované video, na ktoré nadviaže lektor prostredníctvom prednášky zameranej na charakterizovanie samotného pojmu (podľa Buddu 1994), na psychologické vnímanie empatie, jej prejavy a v krátkosti predstaví Aristotelovu teóriu katarzie a výsledky skúmania empatie C.R.Roggersa . Nasledovať budú psychologické aktivity, v ktorých si prostredníctvom dotazníkov či kreslenia budú môcť účastníci ohodnotiť vlastnú mieru empatie. Na záver účastníci budú diskutovať o svojich výsledkoch a čo to pre nich znamená.

Zásady komunikácie

Zásady komunikácie

Podtéma: Verbálna komunikácia

Cieľom tejto podtémy je predstavenie základných zásad komunikácie s jednotlivcom alebo skupinou, ktoré vedia účastníci využívať v každodennom a neskôr aj profesionálnom živote. Taktiež sa budeme snažiť poukázať aj na základné chyby, ktorých sa pri verbálnej komunikácii často dopúšťame a ich dôsledky. Účastník pozná základné zásady verbálnej komunikácie a dokáže ich aplikovať v svojom prejave. Vyvaruje sa základných chýb týkajúcich sa verbálneho prejavu.

Podtéma: Neverbálna komunikácia

Cieľom danej podtémy je vysvetlenie neverbálnej komunikácie prostredníctvom gest, mimiky, kinetiky či komunikácie prostredníctvom činnosti. Upozornenie na tieto prvky ako dôležitú súčasť komunikačných kompetencií, prostredníctvom ktorých vieme prehĺbiť komunikáciu s našim okolím. Zároveň si za cieľ kladie upozorniť na chyby, ktorých sa pri tomto druhu komunikácie dopúšťame a to najmä pri práci so skupinou alebo pri verejnom vystupovaní. Účastník vie charakterizovať základné prvky neverbálnej komunikácie a dokáže ich aplikovať v procesoch svojej komunikácie. Vie sa aktívne vyvarovať najväčších chýb, ktorých sa dopúšťame pri neverbálnom komunikovaní so svojim okolím.

Podtéma: Vystupovanie na verejnosti

Cieľ tejto podtémy vidíme v osvojení si zásad komunikácie a najmä vlastného prezentovania sa na verejnosti. Verejné vystupovanie je totiž neoddeliteľnou súčasťou práce s mládežou, ku ktorej sa našich účastníkov snažíme viesť, avšak zároveň je považované za jednu z mimoriadne potrebných kompetencií mladých ľudí v dnešnom svete. Zároveň si s tým mladý človek zvyšuje svoje komunikačné, ale aj sociálne kompetencie. Účastník dokáže prakticky používať naučené zásady komunikácie aj pred väčšou skupinou. Dokáže pracovať so svojou trémou a prezentovať seba, svoje názory alebo svoju tvorbu na verejnosti.

Zásady komunikácie

Podtéma: Verbálna komunikácia

Motivačnú fázu tvorí príhovor lektora, ktorý poukazuje na častú neschopnosť komunikovať vo svojom vlastnom jazyku na primeranej úrovni. V nadväznosti na to lektor pokračuje s prednáškou o teoretických zásadách správnej verbálnej komunikácie, práci s hlasom, intonáciou a ďalšími. Následne sú účastníci rozdelení so dvojíc, v ktorých si prakticky skúšajú dodržiavanie týchto zásad. Pripraví si krátky príhovor na ľubovoľnú tému, ktorý prednesú pred menšími skupinkami pod dohľadom lektorov.

Podtéma: Neverbálna komunikácia

Úvod do témy otvorí vystrihnutý úsek z nemého videa, v ktorom postava komunikuje bez slov. Následne lektor použije metódu brainstormingu, v ktorom účastníci hľadajú čo najviac možností neverbálnej komunikácie. Následne lektor pracuje zo získanými pojmami a vysvetľuje ich počas svojej prednášky, do ktorej aktívne zapája účastníkov. Po ukončení teoretickej časti nastupuje praktická časť, v ktorej sú aplikované psychologické hry a aktivity,

v rámci ktorých sa účastníci bližšie predstavujú alebo využívajú systém hrania rolí a nastolenia umelých situácií. Ostatní pozorujú jeho komunikačné prejavy a na konci si svoje pozorovania vyhodnotia.

Podtéma: Vystupovanie na verejnosti

Vzdelávací proces pri tejto téme je zameraný najmä na praktické cvičenie nadobudnutých jazykových kompetencií. Po úvodnom motivačnom príhovore lektora bude nasledovať krátka prednáška o zásadách vystupovania na verejnosti pri rôznych príležitostiach. Spoločne si pozrú videozáznam rečníka pracujúceho s publikom a na základe získaných vedomostí pod vedením lektora analyzujú toto verejné vystupovanie s jeho silnými aj slabšími stránkami. Následne je zadaná samostatná práca, počas ktorej si každý účastník pripraví krátku ukážku práce s publikom a verejným vystupovaním. Pri prípravách môžu používať technické pomôcky (internet, počítač, power point) a konzultovať svoju prípravu s lektorom. Po odprezentovaní vyjadria svoje sebahodnotenie a zároveň im publikum poskytne krátku spätnú väzbu. Táto téma slúži aj ako predpríprava na praktickú časť záverečnej skúšky.

Kooperácia v skupine

Kooperácia v skupine

Podtéma: Skupina a jej štruktúra

Cieľom danej podtémy je zvýšenie vedomostí o fungovaní jednotlivých sociálnych skupín a pochopenie rôznorodosti rol, ktoré v nich môžeme zastávať. Špecificky sa sústreďujeme najmä na zákonitosti fungovania mládežníckych skupín a tímov, na ktoré chceme aplikovať problematiku kooperácie. Praktické ciele sú zamerané najmä na zvýšenie sociálnej kompetencie účastníka, ich líderských schopností a samotné zefektívnenie fungovania skupiny. Účastník vysvetlí teóriu fungovania sociálnych skupín, vie charakterizovať jednotlivé roly, ktoré môžeme zastávať v skupine a zároveň dokáže tieto vedomosti aplikovať do praxe.

Podtéma: Vedenie ľudí

Ciele tohto vzdelávacieho procesu sú zamerané na zvýšenie ich sociálnych kompetencií a možnosti vedenia skupiny, ktoré budú potrebovať pri práci s mládežníckou skupinou. Za cieľ si kladieme definíciu základného pojmového aparátu, ale zároveň aj získanie praktických rád a zásad z oblasti vedenia skupiny. Účastník vysvetlí základný pojmový aparát, dokáže charakterizovať základné princípy fungujúce pri vedení ľudí. Účastník vie aplikovať nadobudnuté skúsenosti do praxe a používať ich pri práci so skupinou.

Podtéma: Vedúci skupiny

Cieľom tejto podtémy je poukázať na rôzne charakteristické črty vedúceho a ich následné zhodnotenie. Prostredníctvom tejto témy chceme doceliť porozumenie existencie rôznych typov vedúcich a ich prístupov k vedeniu skupiny. Účastník je schopný charakterizovať osobnosť vedúceho a predstaviť rôzne typy vedúcich. Účastník dokáže zhodnotiť základné vlastnosti, ktorými by mal dobrý vedúci disponovať.

Kooperácia v skupine

Podtéma: Skupina a jej štruktúra

Lektor na začiatku vyučovacieho procesu využije metódu motivačného rozhovoru, neskôr nadviaže na motiváciu aktivizujúcou prednáškou na tému skupiny a jej štruktúru. Prostredníctvom skupinovej práce si účastníci bližšie zdefinujú základné pojmy, ktoré im priblížil lektor. V rámci skupinovej práce si vypracujú aj pracovné listy týkajúce sa rôznych charakteristík skupín, pri ktorých určujú, či ide o skupiny otvorené, zatvorené atď. V rámci svojej skupiny sa pokúsia vypracovať súbor pravidiel, ktoré by mali byť podľa nich platné v ich ideálnej mládežníckej skupine. Na konci o týchto pravidlách diskutujú a zhodnotia ich.

Podtéma: Vedenie ľudí

Na úvod motivačnej fázy posluží skupinová hra, pri ktorej majú účastníci zviazané oči a nimi zvolený vedúci sa ich snaží navigovať do cieľa. Následne si túto aktivitu spoločne vyhodnotia a uvedomia si potrebu správneho vedenia ľudí. Lektor prostredníctvom prednášky predstaví základnú teóriu spojenú s typmi vodcov. V rámci nej odznie teória 6 topánok vodcov (topánky symbolizujú rôzne typy vodcov ako láskavý, intelektuálny...), po predstavení teórie si každý z účastníkov priradí dané vlastnosti napr. k svojmu mládežníckemu vedúce a neskôr k sebe. V rámci toho si uvedomia, že nie je možné zdefinovať človeka len prostredníctvom jedných

"topánok" typológie. Na záver vedú diskusiu o tom, ktoré kombinácie typov sú najvhodnejšie pre prácu s mládežou.

Forma záverečnej skúšky

Záverečná skúška je rozdelená na dve časti, a to teoretickú a praktickú.

Teoretická časť pozostáva z kolokvia, ktorého sa aktívne zúčastňuje každý študent vzdelávacieho programu. Témy kolokvia sú vystavané tak, aby študenti museli postupne využiť väčšinu nadobudnutých vedomostí. Forma kolokvia dovoľuje preveriť nielen nahromadenie teoretických vedomostí, ale aj rozsah ich pochopenia a možnosť využitia v praxi. Praktická časť skúšky pozostáva z prezentovania projektu, na ktorom pracoval každý študent individuálne. Tému a formu jej spracovania si vybral po konzultácii s lektormi programu a mentorom. Spätnú väzbu k prezentácii udeľujú lektori, garant programu a mentor. Možnosť diskutovať o výsledkoch programu je však otvorená aj ostatným absolventom programu v danej skupine.

Pravidelné stretnutia s mentorom však umožňujú pravidelnejšie a komplexnejšie spoznávanie nadobudnutých vedomostí a ich aplikovanie do života každého študenta.

Materiálno-technické vybavenie

Vzdelávanie DVK sa zvyčajne uskutočňuje v priestoroch Medzinárodného mládežníckeho centra Ichthys vo Veľkom Slavkove, ktoré využíva SEM ako centrum svojich aktivít a projektov. Centrum poskytuje dostatok priestoru pre jednotlivé fázy vzdelávania. Disponuje aj základným technickým vybavením v podobe data-projektoru, tabule, reproduktorov, pripojenia na internet a iného. Študentom je k dispozícii trieda a spoločenská miestnosť využívaná pri psychologických hrách a aktivitách. Výnimočne sa DVK organizuje v prenajatých priestoroch s podobným vybavením taktiež v blízkosti Vysokých Tatier. Z učebných pomôcok sú využívané najmä písacie potreby, prezentácie vytvorené lektormi, pracovné listy, ale taktiež IT technológie smarttelefón, notebook alebo tablet. V prípade spoločného štúdia literatúry, tá je študentom zabezpečená. Pri aktivitách a pri rôznych psychologických metódach sú využívané najmä dostupné kancelárske pomôcky a obrazové prílohy zostavené lektormi alebo sú dostupné na internete.